

Kryteria oceniania z historii w klasach IV- VIII
w Szkole Podstawowej Mistrzostwa Sportowego w Bytomiu

1.Ogólne kryteria wymagań na poszczególne oceny z historii w klasach IV–VIII :

1.1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą,
- opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej, poszerza swoją wiedzę o wiadomości wykraczające poza podstawę programową, prezentuje dodatkową wiedzę w toku zajęć lekcyjnych,
- selekcjonuje i hierarchizuje zdobyte wiadomości,
- formułuje przemyślane i oryginalne wnioski,
- samodzielnie wykonuje zadania o wysokim stopniu trudności, nie popełniając żadnych błędów merytorycznych,
- wnosi twórczy wkład do pracy lekcyjnej, proponuje oryginalne rozwiązania,
- wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy,
- rozwija zainteresowania historyczne, wykazuje inicjatywę i pomysłowość,
- ma krytyczne podejście do zagadnień poruszanych na lekcji,
- potrafi dyskutować, używa odpowiedniej argumentacji,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu niektórych zajęć,
- planuje i organizuje swoją pracę oraz pracę grupy zadaniowej,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych posługuje się nienaganną polszczyzną,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

1.2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą, dostateczną i dobrą,
- opanował w niemal pełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- swobodnie wypowiada się na temat przyczyn, przebiegu i skutków wydarzeń oraz zjawisk historycznych i społecznych,
- samodzielnie wyciąga złożone wnioski,

- ocenia dokonania postaci historycznych,
- integruje wiedzę z różnych przedmiotów i źródeł różnego typu, wyraża ją w wypowiedziach ustnych i pisemnych, posługuje się poprawnym językiem,
- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe,
- dostrzega ciągłość i zmienność w różnych formach życia politycznego i społecznego (państwo, przemiany w strukturze społecznej, gospodarce itp.),
- samodzielnie rozwiązuje wszystkie problemy teoretyczne i praktyczne z zakresu historii,
- aktywnie działa w zespole, wspiera innych, wpływa na efektywność pracy pozostałych członków grupy,
- uczestniczy w realizacji zadań dodatkowych,
- odnosi pewne sukcesy w konkursach przedmiotowych.

1.3. Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na oceny dopuszczającą i dostateczną,
- opanował w niepełnym stopniu wiadomości i umiejętności ujęte w podstawie programowej,
- prawidłowo posługuje się terminologią historyczną,
- porównuje wydarzenia z przeszłości, dostrzega złożoność związków przyczynowo-skutkowych między wydarzeniami,
- samodzielnie wyciąga ogólne wnioski,
- charakteryzuje dokonania ważnych postaci historycznych,
- samodzielnie gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- analizuje i interpretuje teksty źródłowe z niewielką pomocą nauczyciela,
- wykonuje wszystkie rodzaje ćwiczeń związane z orientacją w czasie,
- dobrze posługuje się mapą historyczną i planem, poprawnie odczytuje zawarte w nich informacje,
- umie krótko scharakteryzować poznane epoki,
- wskazuje elementy tradycji wszystkich epok w życiu współczesnym,
- zna różne systemy organizacji społeczeństw i państw,
- rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, inspirowany przez nauczyciela potrafi rozwiązać trudniejsze zadania,
- swobodnie wypowiada się na wybrane tematy,
- formułuje i uzasadnia własne poglądy i opinie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- systematycznie przygotowuje się do zajęć .

1.4. Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą,
- opanował minimum wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej,
- z niewielkimi trudnościami posługuje się terminologią poznaną na lekcjach,
- dostrzega podstawowe związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi,
- wyciąga proste wnioski z otrzymanych informacji,
- dostrzega rolę głównych postaci historycznych w ważnych wydarzeniach,
- rozróżnia podstawowe typy źródeł informacji historycznej,
- pod kierunkiem nauczyciela gromadzi, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł,
- podejmuje próby analizy i interpretacji tekstu źródłowego,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w czasie,
- szereguje poznane wydarzenia w czasie,
- z niewielką pomocą nauczyciela umiejscawia wydarzenia w przestrzeni (mapa),
- podaje podstawowe cechy odróżniające epoki: starożytną, średniowieczną i nowożytną,
- wskazuje główne elementy tradycji starożytnej w życiu współczesnym,
- samodzielnie pracuje z podręcznikiem,
- wykonuje proste zadania pisemne, poprawia popełnione błędy merytoryczne,
- formułuje krótkie i proste wypowiedzi na zadany temat,
- wykazuje niewielką aktywność na lekcjach, ale współpracuje z grupą podczas realizacji zadań,
- posługuje się mediami elektronicznymi.

1.5. Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował treści konieczne, ale jego wiedza jest fragmentaryczna, ma braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach, lecz z pomocą nauczyciela potrafi je w dłuższym czasie nadrobić,
- przy pomocy nauczyciela wyjaśnia znaczenie podstawowych pojęć z zakresu historii,
- zna główne postacie historyczne,
- zna prosty podział źródeł historycznych,
- rozumie prosty tekst źródłowy,
- ma ogólną orientację w posługiwaniu się osią czasu, przyporządkowuje datę wiekowi,
- zna daty roczne przełomowych wydarzeń,
- odczytuje podstawowe dane kartograficzne, wskazuje na mapie wybrane państwa i regiony,

- umie nazwać poznane epoki oraz przedstawić ich ramy chronologiczne,
- okazuje szacunek symbolom państwowym,
- zachowuje się godnie w czasie obchodów świąt i uroczystości państwowych,
- posługuje się podręcznikiem,
- wykonuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ma trudności ze zbudowaniem poprawnej wypowiedzi,
- zachowuje na lekcji bierną postawę, ale wykazuje chęć współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia.

1.6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował treści zawartych w podstawie programowej, ma poważne braki w podstawowych wiadomościach,
- nie opanował umiejętności związanych z myśleniem historycznym i stosowaniem treści historycznych i społecznych nawet w stopniu minimalnym,
- nie rozumie prostych związków między faktami historycznymi,
- nie potrafi odtworzyć istotnych elementów materiału opracowywanego na lekcjach,
- nie potrafi zbudować prostej wypowiedzi na zadany temat,
- nie wykonuje zadań realizowanych przez zespół klasowy, jest bierny, nie przejawia zainteresowania treściami przedmiotu ani chęci przyswajania wiadomości i współpracy z nauczycielem.

2. Ocenianie osiągnięć ucznia z historii :

2.1. Przedmiotem oceny z historii są:

2.1a. WIADOMOŚCI

2.1b. UMIEJĘTNOŚCI

2.1c. POSTAWA

Ad. 2.1a. Wiedza:

- zapamiętywanie faktów, wydarzeń, nazw, nazwisk i pojęć,
- rozróżnianie różnych źródeł informacji,
- rozumienie nowych pojęć historycznych, a także przestrzeni i czasu historycznego.

Ad. 2.1b Umiejętności:

- kształtowanie stosunku krytycznego oraz samodzielności w myśleniu przy odczytywaniu tekstów źródłowych,
- interpretowanie tekstu źródłowego, informacji telewizyjnej, prasowej, internetowej itp.,
- lokalizowanie w czasie i przestrzeni wydarzeń historycznych posługując się mapą, schematem i tabelą i innymi ujęciami graficznymi,
- odczytywanie informacji z różnych źródeł (słowniki, prasa, Internet, film itd.) i posługiwanie się tymi informacjami ze zrozumieniem,

- formułowanie pytań i poszukiwanie na nie odpowiedzi na podstawie własnej obserwacji życia społecznego,
- wyrażanie własnych sądów, przekonań i opinii oraz uzasadnianie własnego zdania w dyskusjach, dramach i innych technikach,

- **Chronologia historyczna:** Uczeń sytuuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w czasie oraz porządkuje je i ustala związki poprzedzania, równoczesności i następstwa; dostrzega zmiany w życiu społecznym oraz ciągłości w rozwoju kulturowym i cywilizacyjnym. dla rozumienia świata współczesnego.

- **Analiza i interpretacja historyczna:** Uczeń wyszukuje oraz porównuje informacje pozyskane z różnych źródeł i formułuje wnioski, dostrzega w narracji historycznej warstwę informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe analizowanych wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych, wyjaśnia znaczenie poznawania przeszłości

- Tworzenie narracji historycznej: Uczeń tworzy narrację historyczną, integrując informacje pozyskane z różnych źródeł, tworzy krótkie wypowiedzi: plan, notatkę, prezentację; przedstawia argumenty uzasadniające własne stanowisko.

Ad. 2.1c Postawa:

- umiejętność planowania pracy,
- praca w zespole,
- dokonywanie porównań,
- precyzowanie własnego zdania,
- dyskutowanie.

3.Sposoby oceny wiedzy, umiejętności, postawy :

3.1. Wiedza – poprzez sprawdziany wiadomości , kartkówki, wypowiedzi ustne i krótkie prace pisemne, prezentacje,

3.2. Umiejętności – poprzez sprawdziany wiadomości , kartkówki, wypowiedzi ustne i krótkie prace pisemne, prezentacje,

3.3.Postawa poprzez aktywność na zajęciach, przygotowanie do lekcji (poszukiwanie materiałów), praca w grupie (wysiłek organizacyjny) , prace manualne (rysunki, komiksy, kolaże itp.),

3.4.Kryteria oceny sprawdzianów wiadomości, kartkówek :

- celujący –	100%	
- bardzo dobry –	90 – 99 %	możliwych do zdobycia punktów,
- dobry –	75 – 89%	możliwych do zdobycia punktów,
- dostateczny –	50 – 74%	możliwych do zdobycia punktów,
- dopuszczający –	33 – 49%	możliwych do zdobycia punktów,
- niedostateczny –	32 %	i poniżej możliwych do zdobycia punktów.

4. Wykaz szczegółowej wiedzy, umiejętności, którą nabywa uczeń z historii w klasach IV – VIII :

4.1. Uczeń zna:

- Zasady ustalania wieku i połowy wieku dla danego wydarzenia historycznego, zasady pracy ze źródłami historycznymi oraz z mapą.
- Główne osiągnięcia cywilizacyjne starożytnej Grecji i starożytnego Rzymu.
- Najważniejsze daty, postacie i wydarzenia związane z historią małej ojczyzny, Polski i Europy od średniowiecza do współczesności.
- Wybrane zagadnienia z dziejów innych kontynentów (Ameryki Północnej, Ameryki Południowej, Afryki i Azji).
- Polaków zasłużonych dla rozwoju kultury i nauki w różnych okresach historycznych.
- Najważniejsze wydarzenia z historii własnej rodziny.
- Symbole państwowe, rocznice narodowe i miejsca pamięci.
- Najważniejsze regiony Polski oraz sąsiadów Rzeczypospolitej Polskiej.
- Najważniejsze cechy ustroju państwa polskiego.

4.2. Uczeń rozumie:

- Związki przyczynowo-skutkowe zachodzące między wydarzeniami i procesami historycznymi.
- Znaczenie kultury starożytnej Grecji, starożytnego Rzymu i chrześcijaństwa jako filarów cywilizacji zachodniej.
- Najważniejsze pojęcia związane z historią małej ojczyzny, Polski, Europy i świata od średniowiecza do współczesności.
- Związki historyczne Polski z Europą od średniowiecza do czasów współczesnych.
- Wagę tolerancji, poszanowania kultury i dorobku innych narodów dla budowy pokojowej egzystencji w Europie.

4.3. Uczeń potrafi:

- Analizować i interpretować różne materiały źródłowe (teksty, ilustracje, plany, mapy) oraz odpowiadać na proste pytania do nich.
- Umiejscawiać omawiane wydarzenia i procesy w czasie i w przestrzeni.
- Dostrzegać związki między przeszłością a teraźniejszością.

- Wskazywać najważniejsze cechy różnych procesów historycznych, wymienić ich przyczyny i skutki, wyciągać z nich wnioski.
- Opowiadać o postaciach i wydarzeniach historycznych, scharakteryzować je i ocenić.
- Opowiadać o życiu codziennym, wychowaniu i edukacji od czasów starożytnych do współczesnych.
- Wymienić członków własnej rodziny.
- Opisać region, w którym żyje.
- Scharakteryzować ustrój polityczny państwa polskiego.
- Formułować pytania i problemy związane ze zjawiskami zachodzącymi w przeszłości, a także ze zjawiskami zachodzącymi w środowisku lokalnym.
- Wykorzystywać literaturę naukową i popularnonaukową do realizacji stawianych na lekcjach problemów oraz pogłębiania wiedzy.
- Formułować własną opinię, dyskutować, uwzględniać argumenty „za” i „przeciw”, dostrzegać złożoność problemów.
- Samodzielnie poszukiwać informacji za pomocą dostępnych środków komunikacji.
- Prezentować efekty swojej pracy z wykorzystaniem różnorodnych metod (mapy, wykresy, szkice, prace plastyczne).
- Prezentować ustnie oraz pisemnie swoje przemyślenia i wyniki samodzielnej pracy.
- Samodzielnie rozwiązywać postawiony problem bądź współdziałać w grupie w celu jego rozwiązania.

5.Ogólne informacje dotyczące oceniania i zasad obowiązujących na lekcji historii :

5.1. Wszystkie oceny są jawne.

5.2. Sprawdziany wiadomości muszą być zapowiadane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i zapisywane w dzienniku .

5.3. Nieprzygotowanie do lekcji uczeń powinien zgłaszać na początku lekcji.

6.Dostosowania :

Uczniowie posiadający orzeczenia lub opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej będą oceniani zgodnie ze wskazaniem poradni.

